

UKRAINAKO INBASIOAK DESPLAZATUTAKOEI HARRERA EGITEKO GIDA

Euskadi, auzolana, bien común

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

BERDINTASUN, JUSTIZIA
ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA

DEPARTAMENTO DE IGUALDAD,
JUSTICIA Y POLÍTICAS SOCIALES

SARRERA

Otsailaren 24an Errusiako Gobernuak Ukrainaren inbasioa hasi zuenetik, Eusko Jaurlaritzak, Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren bitartez, hainbat ekimen jarri ditu abian, gerratik ihesi Euskadira iristen diren pertsonak leku seguru bat izan dezaten, bertan finkatzeko eta bizitza berri bati ekiteko.

Martxoaren 10ean Lehenengo Kontingentzia Plana onartu zen Ukrainaren inbasioaren ondorioz lekualdatutako pertsonak hartzeko. Apirilaren 1ean berriz, Bigarren Kontingentzia Plana argitaratu zen Eusko Jaurlaritzaren, forualdunien, EUDELen eta erakundeen konpromisoa gauzatzen duten ekintza ordenatu eta koherenteen multzo batekin, Ukrainatik datozen errefuxiatuak hartzeko.

Harrerarako eta integraziorako abian jarritako ekimenen artean, indarrean dagoen Kontingentzia Planaren konpromisoetako bat, "Ukrainako gerrak desplazatutakoei harrera egiteko gida" da.

Jarraian Gida aurkeztuko dugu. Aldian behin eguneratuko da, eta hainbat hizkuntzatan eskuragarri egongo da, identifikatutako alderdi interesgarrienei buruzko informazio zehatzarekin: aldi baterako babes-eskaera, erroldatzea, osasun zerbitzuak, enplegu zerbitzuak, LGTBI pertsonen arreta ematea, indarkeriaren edo salerosketaren biktima diren emakumeak.

Gida erakundeen arteko lankidetzaren adibide bat izan da, Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren, zehazki, Migrazio eta Asilo Zuzendaritzaren eta Biltzen -Laguntza Juridikoko, Integrazioko eta Kultura arteko Bizikidetzako Euskal Zerbitzuaren zuzendaritzapean eta eraginpean dauden Eusko Jaurlaritzako sailen parte-hartzea du, hau da, Hezkuntza, Osasuna eta Lan eta Enplegu Sailarena.

Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailean jarraitzen dugu Europako agintarien eta esperientzia duten erakundeen jarraibideak errespetatzen dituzten ekimenak hartzen, eta, beraz, sustatzen ditugun guztiak bat datoz lankidetzaren antolatuaeren konpromisoarekin.

Europarentzat eta munduarentzat hain zailak diren une hauetan, harrotasuna da Euskadirentzat euskal gizartea erakundeekin lankidetzan aritzeko erakusten ari den interesa, Ukrainatik atera diren pertsona kalteberei laguntzea lortzeko. Eusko Jaurlaritzaren konpromisoa da gure herritarrei erraztasunak ematea modu arduratsuan parte har dezaten errefuxiatuen harreran eta integrazioan.

Bide batez, eskerrak ematen dizkiot euskal gizarteari mundu solidarioagoa eta bidezkoagoa eta Euskadi askotarikoa eta integratzaileagoa eraikitzeko erakutsi duen konpromisoagatik eta laguntzagatik.

Agur bero bat

A handwritten signature in blue ink, reading "Beatriz Artolazabal". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal stroke.

Beatriz Artolazabal Albeniz
Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako
sailburua

I. ZATIA.

URGENTZIAZKO OSTATUA

Eusko Jaurlaritzak Ukrainako gerra dela-eta Euskadira iristen diren desplazatuak artatzeko sistema bat prestatu du; zeinahi nazionalitate edo administrazio-egoera dutela ere, urgentziaz ostatua behar dutenak artatuko ditu. Harremanetarako:

Gurutze Gorria, 09:00etatik 22:00etara, 945 222 222.

Edo aurrez aurre, 10:00etatik 18:00etara, bulego hauetan:

Araba Vitoria-Gasteiz Gaztelako atea, 52	Gipuzkoa Donostia Zorroagako gaina, 41	Bizkaia Bilbao Concha Jenerala, 34
---	---	---

Horrez gain, premiazko egoeretan eta artatu beharreko pertsonak dokumentazioa dutenean, **CEARen telefono-zenbaki** hauetara ere dei dezakete:

Araba 679051932	Gipuzkoa 608012241	Bizkaia 618205421
---------------------------	------------------------------	-----------------------------

II. BLOKEA

BIZILEKU-BAIMENA

Otsailaren 24az geroztik Ukrainatik atera direnak administrazio-egoera erregularrean daude 90 egunez. Denbora-tarte horretan, sistema eta zerbitzu publiko gehienak eskura izango dituzte, aldi baterako babes-baimena eskatu duten ala ez kontuan hartu gabe.

NORK ESKA DEZAKE ALDI BATERAKO BABESEKO BIZILEKU-BAIMENA?

1. 2022ko otsailaren 24tik aurrera Ukrainatik atera ziren nazional ukrainarrak eta haien senitartekoak.
2. 2022ko otsailaren 24a baino lehen Espainian egonaldi-egoeran zeuden nazional ukrainarrak eta haien senideak, gatazka armatuaren ondorioz Ukrainara itzultzerik ez badute.
3. Ukrainako zuzenbidearen arabera emandako legezko bizileku-baimen balioduna oinarri hartuta (iraunkorra edo bestelakoa, ikaslea adibidez) Ukrainan legez bizi ziren hirugarren herrialdeetako nazionalak edo aberrigabeak eta haien senideak, beren herrialdera edo eskualdera itzultzerik ez badute.
4. Otsailaren 24a baino lehen Espainian egoera irregularrean zeuden Ukrainako nazionalak, gatazka armatuaren ondorioz Ukrainara itzultzerik ez badute.

1. 2. eta 3. paragrafoetan aipatzen diren pertsonen senitarteko hauek:

- a. ezkontidea edo izatezko bikotekidea
- b. bere edo bere ezkontidearen seme-alaba ezkongabeak, ezkontzaren barruan edo kanpoan jaio diren edo adoptatuak diren kontuan hartu gabe.

- c. gertuko beste senide batzuk, baldin eta familia-unitate gisa elkarrekin bizi baziren desplazatuena etorrera masiboarekin lotutako zirkunstantzien unean eta erabat edo nagusiki haien mende bazeuden.

NOLA ETA NON ESKA DEZAKET ALDI BATERAKO BABES-BAIMENA?

Aldi baterako babes-eskaera aurrez aurre eta pertsonalki egingo dute interesdunek, hiru euskal hiriburueta polizia-etxeetan.

Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
Vitoria-Gasteiz Oñati kalea, 17 Tel. 945209633	Donostia Urumea pasealekua, 17 Tel. 943 44 98 09	Bilbao Gordoniz, 8 Tel. 944 709149

Aurretiko hitzordua eskatzeko:

<https://sede.administracionespublicas.gob.es/icplusplus/index.html>

Pertsona bakoitzeko hitzordu bat eskatu behar da.

Hiru polizia-etxeetan arratsaldeko ordutegia jarriko da, aldi baterako babesa eskatzeko soil-soilik. Polizia-etxeek behar bezala identifikatutako hizkuntza-laguntzako zerbitzu bat dute, Eusko Jaurjaritzak ematen duena.

ZER DOKUMENTAZIO AURKEZTU BEHAR DUT ESKAERA EGITEKO?

Aldi baterako babes-izapidea egiteko, agiri hauek aurkeztu behar dira:

- Bidaia-dokumentua eta/edo nortasun-agiria
- Zure nortasuna eta nazionalitatea egiazta dezakeen beste edozein agiri
- NANaren neurriko argazkia, hondo zuriarekin
- Adingabeen kasuan, familia-lotura egiaztatzen duen dokumentazioa (jaiotza-ziurtagiria)

Eskabidea egitean, egiaztagiria egingo da, AIZ jasotzen duena (Atzerritarren Identifikazio Zenbakia). Barne Ministerioak eskabidea 24 orduko epean ebaizteko konpromisoa du.

Aldi baterako babesaren ebazpenaren jakinarazpena deskargatzeko, Atzerri-tarraren Nortasun Zenbakia (AIZ) eta espediente-zenbakia sartu behar dira esteka honetan:

<https://www.citapreviadnie.es/citaPreviaDni/IndexDesplazados.action>

Ebazpena lortu ondoren, berriz eskatu beharko da hitzordua Polizia Nazio-nalean Atzerri-tarren Nortasun Txartela (AIT) lortzeko:

<https://sede.administracionespublicas.gob.es/icplusplus/index.html>

Ukrainako identifikazio-agiriei buruzko gaietarako, interesdunari gomendatzen zaio harremanetan jartzea **Ukrainak Madrilen duen Enbaxadako Kontsulatu**en Atalarekin:

Tel.: 917 489 360 / 917 489 378 / 917 489 382 / 620 641 324 (urgencias)

E-mail: emb_es@mfa.gov.ua / consul_es@mfa.gov.ua

Ronda de la Abubilla kalea 52

28043 Madrid

Ordutegia: Astelehena, asteazkena eta ostiralak 09:20-13:30; Astearte eta ostegunak 14:00-17:45.

Aurrez aurreko arreta errefuxiatuei, aurretiko hitzordurik gabe.

Gainerakoek aurretiko hitzordua beharko dute:

<https://spain.mfa.gov.ua/zapis-na-prijom>

ZER-NOLAKO BIZILEKU-BAIMENA EMANGO DIDATE?

Aldi baterako babesaren onuradunei urtebeteko bizileku- eta lan-baimena emango zaie.

Aldi baterako babesa eta bizileku- eta lan-baimenak automatikoki beste urtebetez luzatuko dira lehenengoa amaitzen denean, betiere aldi baterako babesa deklaratzeko eskumena duen organoak amaitutzat ematen ez badu.

Salbuespenez, beste urtebetez luzatu ahal izango da.

ESKA DEZAKET NAZIOARTEKO BABESA (ASILOA)?

Desplazatua ezin bada Ukrainara itzuli jazarpena jasateko beldur delako bere iritziz politiko zein erlijiosoengatik, edo etnia, nazionalitate, orientazio

sexual edo genero-identitateari lotutako arrazoiengatik, edo lanbideagatik, edo genero-indarkeriaren biktima delako etab., orduan nazioarteko babes eska dezake. Aldi baterako babes eska ez da bateraezina nazioarteko babes-eskaerarekin.

Eskaera-prozesu hori luzeagoa da aldi baterako babes eskatzeko prozesua baino, eta, horregatik, garrantzitsua da aurrez aztertzea pertsona bakoitzaren egoera eta etorkizunean jatorrizko herrialdera itzultzeko ezintasuna.

Eskaera egin aurretik, interesdunek prozedurari buruzko informazio gehiago lortu ahal izango dute CEAR, GURUTZE GORRIA, ACCEM eta MPDL elkarteetan.

Aldi baterako babesean bezala, baldin eta eskatzaileak baliabide ekonomikorik ez badu, Nazioarteko Babes Eskatzaileen Harrera Sistemari sartzeko eskatu ahal izango du.

Aholkularitza juridikoa, telefonoz eta posta elektronikoz:

— BILTZEN

- Erabiltzailea tel.: 900 840 890
asesoria@euskadi.eus
- Profesionala: tel.: 94 400 18 09
juridika@biltzen.org

Arreta-orduak : astelehenetik ostiralera, 9:30etik-14.00etara

III. BLOKEA:

GIZARTE-ZERBITZUAK, OSASUNA, ENPLEGUA ETA HEZKUNTZA

Desplazatuak ez badute baliabide ekonomikorik edo harrera egingo dien familia-sarerik, laguntza lor dezakete Nazioarteko Babeseko Harrera Sistematan sartzeko eskatuta. Horretarako, ez da beharrezkoa lehenago babeseko bizileku-baimena eskatu izana edo asiloa eskatu izana. Beste eskaera horiek bateragarriak dira, eta geroago egin daitezke.

Euskadin, nazioarteko babeseko harrera-sistemarako sarbidea CEAREk kudeatzen du, helbide hauetan:

Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
José Erbina, 2 Vitoria-Gasteiz Tel: 945 266 805	Amezketarrak kalea, 3 Donostia Tel: 943 24 24 83	Baiona, 1 Bilbao Tel: 944 24 88 44

Sistemarako sarbidea CEAREk kudeatzen badu ere, ondoren, plaza bat eman ahal izango zaio sistema hori kudeatzen duen beste gizarte-erakunde baten baliabide batean ere.

FAMILIA-ERREFERENTERIK EZ DUTEN ADINGABEEN ARRETA

Foru-aldundiak arduratzen dira familia-erreferenterik (guraso edo legezko ordezkari) gabe iritsitako adingabeen egoera sozio-familiarraren balorazioa egiteaz, eta beren gain hartzen dute behin-behineko zaintza. Era berean, udalekin batera eta ohiko prozeduraren arabera, balizko arrisku- edo babesgabetasun-egoerak detektatzen diren kasuak baloratuko dira.

Bestalde, guraso edo legezko ordezkarien kargura ez dauden adingabeak hartzen dituzten familien egokitasunaren balorazioa egingo dute, alde zurretik aldi baterako harrera-programetan parte hartu ez dutenetatik hasita.

Goian deskribatutakoen moduko edozein kudeaketa egiteko, harremanetan jarri behar da haurren foru-zerbitzuekin:

<p>Araba acogimiento@araba.eus Tel.: 945 121060</p>	<p>Gipuzkoa familiaharrera@gipuzkoa.eus Tel.: 943 112522</p>	<p>Bizkaia ume-infancia@bizkaia.eus Tel.: 94 608 29 71 94 608 29 68 94 406 79 69</p>
--	---	---

ERROLDA

Errolda udalerrri bateko biztanleen erregistroa da. Erroldatzeko, kasuan kasuko udalera jo behar da. Erroldatzean, ziurtagiri bat ematen da, eta horrek beste administrazio-izapide garrantzitsu batzuk egiteko bide ematen du.

Gerra honetan desplazatutako eta aldi baterako babes-sistemari atxikitako ukrainarrak erroldatzeari dagokionez, garrantzitsua da adieraztea errolda daitezkeela identifikazio-agiri hauek aurkeztuz gero:

- Indarrean dagoen pasaporte edo Polizia Nazionalak aldi baterako babesa eskatzeko unean emandako dokumentazioa, nahiz eta aldi baterako frogagiria edo dokumentazioa bakarrik izan.
- 18 urtetik beherakoen kasuan, heldu arduradun bat bidaide badute (ez nahitaez gurasoa), nahikoa izango da helduak edukitzea aurreko puntuan adierazitako dokumentazioa.
- 18 urtetik beherakoen kasuan, heldu arduradunik ez badute bidaide, deklarazio-eredu bat dago horretarako.

Udalek erroldatze sozial edo fikziozkorako formulak aurreikusi beharko dituzte –dagoeneko araudian aurreikusita daudenak– erroldatzea aterpetxeetan, zentroetan edo etxebizitza jakin batzuetan egiten den kasuetarako.

EUSKAL OSASUN-SISTEMARAKO IRISPIDEA

Ukrainatik Euskadira desplazatutako pertsona guztiek osasun-asegurua izango dute eta osasun-laguntza jasoko dute. Bi egoera aurreikusten dira administrazio-egoeraren arabera:

1. Aldi baterako babesa eskatu dutenei Osasun Txartel Indibiduala (OTI) izapidetuko zaie. OTI horrek Espainia osoan balioko du bi urtez, baina ez du aseguramendua Europara zabaltzeko aukerarik ematen.
2. Aldi baterako babesa eta nazioarteko babesa eskatu ez dituztenei aldi baterako osasun-laguntzaren agiria izapidetuko zaie. Dokumentu hori baliozkoa izango da Euskadin sei hilabetez, eta beste hilabetez luzatzeko aukera egongo da.

Ostatu hartu duten lekutik hurbilen dagoen osasun-zentroan eskatu beharko dute, eskura duten dokumentazioarekin:

- aldi baterako babesa eskatu badute, eskaera aurkeztu izanaren frogagiria edo aldi baterako babesa emateko ebazpena,
- pasaporte, Ukrainako agiri nazionala edo Ukrainako bizileku-baimena,
- errolda-agiria (baldin badu).

EUSKAL HEZKUNTZA SISTEMARAKO IRISPIDEA

Ukrainaren inbasioaren ondorioz desplazatutako eskolatzeko adinean daudenek eskubidea dute Euskadin hezteko eta beren ikastetxeetan matrikulatzeko.

Hezkuntza Sailaren gomendioa da eskolatzea bi aste baino gehiago ez atzeratzea, familia bakoitzaren bizilekuaren egoera argitu arte.

Eskolatzeko-prozesuan haur horien premiei hobekien erantzun diezaieketen erabakiak hartuko dira, ikastetxeen egoera, harrera-gaitasunak eta baliabideak aztertuta. Ikastetxeek harrera-planak eta material espezifikoak dituzte, erantzun egokia emateko eta ongizate emozionala zaintzeko.

Eskolatzeko eskatzeko izapideak edozein ikastetxetan egin daitezke. Esteka honetan zentroyen bilatzaile bat dago, hurbilen dagoena aurkitzeko:

<https://ikasgunea.euskadi.eus/eu/buscador-de-centros>

Honako esteka honetan aurki dezakezu eskola-sistemari eta epez kanpoko eskolatzeko-prozedurari buruzko informazioa (hainbat hizkuntzatan, ukrainera barne):

<https://www.euskadi.eus/euskal-hezkuntza-sistema-familiei-informazioa/web01-a2hikast/eu/>

Gomendagarria bada ere, eskolatzeko ez da beharrezkoa errolda-ziurtagiririk aurkeztea.

EUSKAL ENPLEGU ZERBITZURAKO IRISPIDEA

Ukrainako gerraren ondorioz desplazatutakoek Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuaren hainbat prestazio eskuratu ahal izango dituzte, bai aldi baterako babes-sistemaren aldeko ebazpena badute, bai 24 ordu igaro badira babes-eskaeraren frogagiria lortu denetik.

Zehazki, enplegu-eskatzaile gisa izena eman dezakete (LEABD esaten zaio) eta Lanbidek ematen dituen zerbitzu guztiak eskuratu, enplegu-eskaintzei nahiz prestakuntzari dagokienez.

Prestazio horien inskripzioa eta eskaera Lanbidek Euskadi osoan dituen bulegoetan eta haren web-orriaren bidez egin daiteke: www.lanbide.eus

UDALETAKO GIZARTE-ZERBITZUEN ARRETA

Pertsonak edo familiak ostatu egonkor batean jarri ondoren, Udal mailako Gizarte Zerbitzuek ohiko erreferente gisa jardungo dute gizarteratzeko. Horretarako, hasierako harrera- eta orientazio-zerbitzuaren laguntza izango dute, bai eta, hala badagokio, foru-aldundiena eta erreferente gisa diharduten hirugarren sektore sozialeko erakundeena ere.

Non aurki daitezke gertuen dauden udaletako gizarte-zerbitzuetako zuzendaritzak?

<https://www.euskadi.eus/directorio-servicios-sociales/web01-a2gizar/es/>

GIDABAIMENA

Ukrainarrek, bai Euskadin aldez aurretik daudenek, bai gerra honen ondorioz iristen direnek, aldi baterako babes-sisteman sartu badira, agintari ukrainarrek emandako gidabaimena indarrean badute eta Espainian gidabaimen baliokidea izateko eskatzen den adina badute:

- Balio osoz erabili ahal izango dituzte beren gidabaimenak.
- Ukrainako gidabaimenaren balioa urtebetez luzatuko zaie hemen gidatzeko, aldi baterako babesa lortzen dutenetik aurrera.
- Ukrainako gidabaimena Espainiako gidabaimen batekin trukatu ahal izango dute, hala nahi badute. Horretarako, beren bizilekua egiaztatu ahal izango dute, aldi baterako babes-eskaera eskatu izanaren frogagiriaren bidez edo eskaera ebaztean emandako dokumentazioaren bidez, eta, gidabaimenaren egiaztapenaren

ordez, eskatzaileak berak sinatutako erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu beharko dute. Izapide hori astelehenetik ostiralera egin daiteke, 09:00etatik 14:00etara, bulego hauetan:

Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
Vitoria-Gasteiz	Donostia	Bilbao
Gasteiz hiribidea, 13-15	Julio Caro Baroja plaza, 2	Barroeta Aldamar, 1
945 222 058	943 452 000	944 421 300

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA

Ukrainako gerraren ondorioz desplazatutako emakumeek eta neskatok informazioa eta aholkularitza behar badute emakumeen aurkako indarkeriarekin lotutako gaietan –indarkeria hori bere bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindakoa izan– edo sexu-askatasunaren aurkako delituren bat pairatu badute, zerbitzu honekin jar daitezke harremanetan:

- SATEVI, Indarkeriaren biktima diren emakumeei telefono bidezko informazioa eta arreta emateko zerbitzu espezializatua: 900 840 111

Telefono horrek eguneko 24 orduetan eta asteko egun guztietan funtzionatzen du. Emakumeen aurkako indarkerian espezializatutako profesionalak ematen dute arreta, doakoa da, eta 51 hizkuntzatan ematen du arreta, besteak beste, ukraineraz eta errusieraz. Arreta berehalakoa izango da, anonimoa, konfidentziala eta doakoa, eta ez du arrastorik uzten telefono-fakturan.

LGTBI PERTSONAK

LGTBI kolektibokoak diren Ukrainako desplazatuak, premia espezifikoren bat badute eta beren orientazio edo identitate sexualarekin lotutako gaietan aholkularitza eskatzen badute, Berdindurekin harremanetan jar daitezke; lesbianeiei, gayei, transei, bisexualei eta intersexualei informazioa eta arreta emateko Eusko Jaurlaritzaren zerbitzu publikoa da Berdindu.

Berdindu Gasteiz	Berdindu Bilbao	Berdindu Donostia
Ramiro de Maeztu, 3 01008 Gasteiz 945029079 y 617810471 berdindu.araba@gmail.com	Ramón y Cajal ,2 48014 Bilbo 946453322 y 617813089 berdindu.bizkaia@gmail.com	Mikelete pasealekua, 20 20008 Donostia 943216551 y 688769865 berdindu.gipuzkoa@gmail.com

ORDUTEGIA: Astartetik ostiralera: 10:00etatik 13:00etara eta astelehene-
tik ostiralera: 16:00-19:00

MASKOTAK

Ukrainatik maskotekin (txakur, katu, hudo eta abar) iristen diren desplazatuek lehenbailehen jakinarazi behar diete foru-aldundietako abeltzaintza-zerbitzuei eta albaitarien elkargoei. Jakinarazpen hori desplazatutako pertsonak berak egingo du zuzenean edo albaitaritza-kliniken bidez (gomendatutako bidea), animalia guztiek pasa behar baitute kontsulta klinika horietatik.

Animaliek, kasu guztietan:

- Albaitariaren kontsulta pasako dute: lehen balorazioa, desparasitazioa Praziquantel farmakoarekin, kontrol serologikoa eta txertaketa-jarraibideak.
- Behar bezala identifikatuta eta erregistratuta ez dauden animaliak ofizialki identifikatu eta erregistratuko dira.
- Derrigorrezko berrogeialdia hasiko dute programari atxikitako zentro publiko edo pribatu batean: animalien kontrola eta zaintza, eta dagozkion albaitaritza-azterketak.

Ukrainatik datozen animaliekin jarduteko protokoloa betetzerakoan, eta ukrainar desplazatuak jasaten ari diren egoera berezia dela ikusita, protokolo hori gauzatzeko sortutako kostuak diruz lagunduko dira, eta, beraz, doakoak izango dira.

Hauek dira izapide horiek egiteko jakinarazpen-, kontaktu- eta informazio-puntuak eta moduak:

Araba servicioganaderia@araba.eus 945181818	Gipuzkoa abeltzaintza@gipuzkoa.eus 943112987	Bizkaia servicio.ganaderia@bizkaia.eus 944066887
--	---	---